

ΚΑΠ
2028-2035

ΦΑΚΕΛΟΣ

Σε πορεία προς το άγνωστο ύστερα από 30 χρόνια η ΚΑΠ

Με ερωταπαντήσεις προσπαθεί η Κομισιόν να πείσει πώς η μεταρρύθμιση είναι αναγκαία

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Γραμμή προς γραμμή θα τεθεί σε διαπραγμάτευση η πρόταση της Κομισιόν για την ΚΑΠ, μέχρι να λάβει ο Κανονισμός την τελική του μορφή το 2026, ενώ μέσα στο 2027 θα πρέπει τα κράτη-μέλη να καταθέσουν τα πρώτα τους εθνικά σχέδια για την προγραμματική περίοδο 2028-2035. Τα σημεία στα οποία επικεντρώνεται η κριτική είναι:

- Προϋπολογισμός: Τα 300 δις ευρώ «σίγουρα» χρήματα της ΚΑΠ, συνιστούν μείωση από τα 375 δις της τρέχουσας περιόδου. Η Κομισιόν αναφέρει πως τα κράτη-μέλη έχουν ακόμη στη διάθεσή τους 237 δις ευρώ για να τα απορροφήσουν σε εθνικούς στόχους, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας και των α-

γροτικών περιοχών, μέσω ειδικών ανά χώρα συστάσεων της ΚΑΠ.

- Κατάργηση ενιαίας ενίσχυσης σε συνταξιούχους: Η υποχρέωση έως το 2032 να αποκλειστούν οι συνταξιούχοι αγρότες από τη φθίνουσα εισοδηματική ενίσχυση που θα αντικαταστήσει το τσεκ έχει προφανώς προκαλέσει αντιδράσεις στον αγροτικό κόσμο. Το να υπάρξει πλήρης απαλοιφή της επίμαχης διάταξης δεν είναι πάντως απίθανο, αλλά μία τροποποίησή της μοιάζει πιο πιθανό. Είτε μεταθέτοντας χρονικά την κατάργηση, είτε απλά μειώνοντας το τσεκ κατά κάποιο ποσοστό για τους συνταξιούχους.

- Πράσινες επιδοτήσεις: Η Κομισιόν έχει προτείνει την κατάργηση των οικολογικών σχημάτων που συμπλήρωναν κάθε χρόνο τη βασική ενίσχυση, και την ενοποίησή τους με

τα αγροπεριβαλλοντικά. Ωστόσο δεν υπάρχει σαφής οδηγία για αφιέρωση συγκεκριμένου ποσοστού του προϋπολογισμού της ΚΑΠ σε «πράσινες δράσεις», γεγονός που λέγεται ότι υποβαθμίζει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της αγροτικής πολιτικής.

Η Κομισιόν στην προσπάθειά της να κάνει πιο κατανοητή την πρότασή της δημοσίευσε 20 ερωταπαντήσεις (βλ. σελ 26-30), ώστε να «φωτίσει» διάφορες πτυχές της ΚΑΠ και τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα εφαρμοστεί. Αν και κινούνται σε θεωρητική βάση, μπορεί κάποιος να διακρίνει την αλλαγή στη φιλοσοφία της, κυρίως όσον αφορά την επικέντρωση στους νέους αγρότες, στην απλοποίηση της εφαρμογής της ΚΑΠ και στη διάθεση για καλύτερη ισορροπία μεταξύ κανόνων και κινήτρων για τη διατήρηση του κλίματος και του περιβάλλοντος.

“

Ιρλανδική προεδρία
Στο 2ο εξάμηνο του 2026
αναλαμβάνει την προεδρία
της ΕΕ η Ιρλανδία, με τον
υπουργό Γεωργίας να
αναφέρει πως θα εξετάσουν
την ΚΑΠ «γραμμή προς
γραμμή» πριν λάβει την
τελική της μορφή

Είκοσι απαντήσεις της Κομισιόν για τη νέα ΚΑΠ

Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που αλλάζουν σε δομικό επίπεδο την Κοινή Αγροτική Πολιτική, θα τεθούν υπό έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Κοινοβούλιο

Σε θεωρητική βάση κινούνται οι διευκρινιστικές ερωτήσεις – απαντήσεις, που αναρτήθηκαν στις 23 Ιουλίου στην ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επί των προτάσεων της Κομισιόν για την ΚΑΠ μετά το 2027.

Οι προτάσεις που αλλάζουν σε δομικό επίπεδο την μέχρι τώρα Κοινή Αγροτική Πολιτική με κατάργηση των δύο πυλώνων σε ένα ταμείο και μπαίνει άμεσων ενισχύσεων 300 δισ ευρώ θα τεθούν υπό έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με προγραμματισμό να τεθούν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2028 και θα ισχύσουν για περίοδο 7 ετών, δηλαδή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2034.

Αναλυτικά, οι ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με την πρόταση για την ΚΑΠ μετά το 2027 έχουν ως εξής:

1. Γιατί προτείνει τώρα η Επιτροπή μια νέα ΚΑΠ;

Η πρόταση αποτελεί μέρος του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ, που αναφέρεται επίσης ως Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ή «ΠΔΠ»), το οποίο είναι η χρηματοδοτική ικανότητα της Ένωσης και η βάση για τις δαπάνες της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΑΠ).

Το ΠΔΠ αποτελεί ευκαιρία για την ΚΑΠ μετά το 2027 να εξελιχθεί προς μια πιο αποτελεσματική, απλούστερη και ευέλικτη πολιτική, ικανή να ανταποκριθεί στις μελλοντικές κοινωνικοοικονομικές, καθώς και κλιματικές, περιβαλλοντικές και γεωπολιτικές προκλήσεις.

Υλοποιώντας το όραμα για τη γεωργία και τη τροφή, η πρόταση βασίζεται στα διδάγματα του παρελθόντος, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις πιεστικές ανάγκες των γεωργών, των αγροτικών κοινοτήτων και της κοινωνίας στο σύνολό της.

2. Ποιος είναι ο προϋπολογισμός που θα διατεθεί στους γεωργούς της ΕΕ, στις αγροτικές περιοχές και στον γεωργικό τομέα της ΕΕ;

Οι γεωργοί θα συνεχίσουν να λαμβάνουν ασφαλή και αξιόπιστη εισοδηματική στήριξη μέσω ειδικού προϋπολογισμού ύψους τουλάχιστον 300 δισ. ευρώ. Η εισοδηματική στήριξη περιλαμβάνει διάφορες ενισχύσεις που στηρίζουν το εισόδημα ή την επιχειρηματική σκοπιμότητα ενός γεωργού, συμπεριλαμβανομένων της εισοδηματικής στήριξης με βάση την έκταση, των γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων, της στήριξης μικρών και νέων γεωργών και των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, η διαφοροποίηση ή

300 δισ.

Οι γεωργοί θα συνεχίσουν να λαμβάνουν ασφαλή και αξιόπιστη εισοδηματική στήριξη μέσω ειδικού προϋπολογισμού ύψους τουλάχιστον 300 δισ. ευρώ.

865 δισ.

Τα κράτη μέλη θα αξιοποιήσουν επίσης το νέο εθνικό και περιφερειακό ταμείο εταιρικής σχέσης -ένα κονδύλιο συνολικού ύψους 865 δισ. ευρώ- για τη χρηματοδότηση των υπόλοιπων μέτρων της ΚΑΠ που πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή.

6,3 δισ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διπλασίασε το ποσό του αποθεματικού κρίσεων. Τώρα ονομάζεται Unity Safety Net, αξίζει 6,3 δισ. ευρώ και προορίζεται αποκλειστικά για τους αγρότες.

η υιοθέτηση νέων πρακτικών και τεχνολογιών.

Τα κράτη μέλη θα αξιοποιήσουν επίσης το νέο εθνικό και περιφερειακό ταμείο εταιρικής σχέσης -ένα κονδύλιο συνολικού ύψους 865 δισ. ευρώ- για τη χρηματοδότηση των υπόλοιπων μέτρων της ΚΑΠ που πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή, για παράδειγμα για την αύξηση της συνδεσιμότητας στις αγροτικές περιοχές ή για τη στήριξη της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω του LEADER.

Για να βοηθήσει τους γεωργούς να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις των διαταραχών στις γεωργικές αγορές, η Επιτροπή διπλασίασε το ποσό του αποθεματικού κρίσεων. Τώρα ονομάζεται Unity Safety Net, αξίζει 6,3 δισ. ευρώ και προορίζεται αποκλειστικά για τους αγρότες.

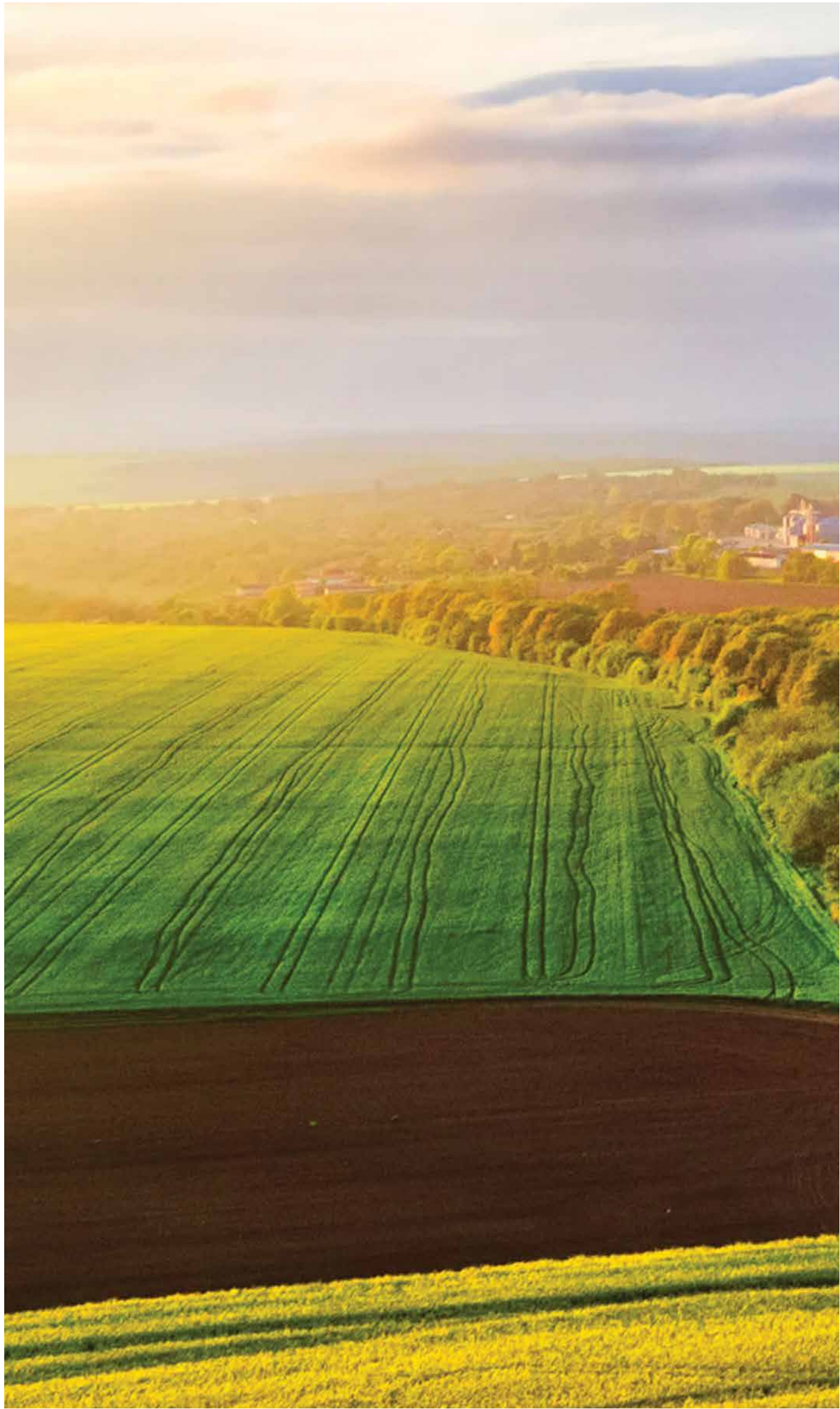
Τέλος, η γεωργία θα συνεχίσει επίσης να επωφελείται από την ευρωπαϊκή έρευνα -χάρη στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το νέο Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, το οποίο θα στηρίζει προγράμματα για τη γεωργία, την υγεία, τη βιοοικονομία και τη βιοτεχνολογία. Αυτό θα συμβάλει στην ανάπτυξη σπόρων που είναι πιο ανθεκτικοί στην κλιματική αλλαγή ή σε καινοτόμες εφαρμογές στη βιοοικονομία, με αποτέλεσμα, για παράδειγμα, πρόσθετα έσοδα για τους γεωργούς.

Ο νέος προϋπολογισμός περιλαμβάνει επίσης νέα μέθοδο προσαρμογής στον πληθωρισμό, προστατεύοντας έτσι καλύτερα τους γεωργούς από τις απρόβλεπτες διακυμάνσεις των τιμών.

3. Ποιες είναι οι κύριες αλλαγές που προτείνονται;

Η δομή της ΚΑΠ μετά το 2027 απλουστεύεται και εξορθολογίζεται. Τα δύο υφιστάμενα ταμεία, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΓΤΑΑ -που αναφέρονται επίσης ως πρώτος πυλώνας και δεύτερος πυλώνας- θα συγχωνευθούν σε ένα ενιαίο και συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής. Με τον τρόπο αυτό θα εξαλειφθούν οι αλληλεπικαλύψεις, θα καταστεί δυνατή η πιο ευέλικτη χρήση των πόρων και θα διασφαλιστεί ότι όλα τα μέτρα ευθυγραμμίζονται με τους κοινούς στόχους.

Η στήριξη των γεωργών θα είναι πιο στοχευμένη και πιο δίκαιη. Μια απλουστευμένη φθίνουσα σφραγιστική ενίσχυση θα αντικαταστήσει το ισχύον πολύπλοκο σύστημα καθεστώτων ενισχύσεων. Παράλληλα με τη διατήρηση των άμεσων ενισχύσεων, η μεταρρύθμιση εισάγει μέτρα για την ιεράρχηση της στήριξης των νέων, μικρών και οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της επιβολής ανώτατων ορίων και της σταδιακής μείωσης. Η συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη αυξάνεται επίσης, με τις μέγιστες δαπάνες να αυξάνονται από 13 % σε

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της Επιτροπής, οι νέοι γεωργοί θα λάβουν πρωτοφανή στήριξη και κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υιοθετήσει μια ισχυρή στρατηγική ανανέωσης των γενεών.

20 %, με δυνατότητα πρόσθετου 5% για τομείς και περιφέρειες που τη χρειάζονται περισσότερο, όπως η κτηνοτροφία και οι ευαίσθητες παραμεθόριες περιοχές.

Η προστασία του περιβάλλοντος και η δράση για το κλίμα παραμένουν στο επίκεντρο, αλλά η προσέγγιση θα μετατοπιστεί από τους κανονιστικούς όρους στην επιβράβευση θετικών δράσεων. Το ισχύον σύστημα οικολογικών προγραμμάτων και γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων θα συγχωνευθεί σε μια ενιαία κατηγορία γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων, συγχρηματοδοτούμενων από τα κράτη μέλη. Οι γεωργοί θα λάβουν σαφή κίνητρα για την υιοθέτηση πρακτικών που ωφελούν τη βιοποικιλότητα, το κλίμα και την καλή διαβίωση των ζώων. Μια νέα ενίσχυση μετάβασης, ύψους έως 200.000 ευρώ, θα στηρίξει περαιτέρω τη μετάβαση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε πιο βιώσιμα μοντέλα.

Οι νέοι γεωργοί θα λάβουν πρωτοφανή στήριξη. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υιοθετήσει μια στρατηγική ανανέωσης των γενεών, διασφαλίζοντας ότι αντιμετωπίζονται τα διαρθρωτικά, οικονομικά και κοινωνικά εμπόδια για την είσοδο στο επάγγελμα. Ένα υποχρεωτικό «πακέτο εκκίνησης» μέτρων θα διευκολύνει τους νέους να ξεκινήσουν τη γεωργία.

Οι αγροτικές περιοχές και η καινοτομία θα ωφεληθούν επίσης. Όλα τα υφιστάμενα εργαλεία αγροτικής ανάπτυξης θα διατηρηθούν και θα ενισχυθούν, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος LEADER. Η καινοτομία, η έρευνα και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες θα επεκταθούν, με νέα έμφαση στην ψυχική υγεία και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τους γεωργούς.

Για πρώτη φορά, οι γεωργοί θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες αρωγής και να επωφελούνται από τη βοήθεια των εργαζόμενων αντικατάστασης όταν είναι άρρωστοι, βρίσκονται σε άδεια ή ασχολούνται με οικογενειακές ευθύνες.

Τέλος, η πρόταση Κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση των Αγορών περιλαμβάνει στοχευμένες μεταρρυθμίσεις της αγοράς. Στόχος τους είναι η στήριξη της ανάπτυξης του τομέα των φυτικών πρωτεϊνών, η προστασία των παραδοσιακών ονομασιών προϊόντων με βάση το κρέας και η θέπιση νομικής βάσης για την επισήμανση της χώρας καταγωγής στο μέλλον. Θα δοθεί επίσης προτεραιότητα στα προϊόντα που παράγονται στην ΕΕ στο πλαίσιο σχολικών προγραμμάτων διανομής φρούτων, λαχα-

νικών και γαλακτοκομικών προϊόντων στους μαθητές, ενισχύοντας την επισιτιστική ασφάλεια και την τοπική γεωργία.

Η μελλοντική ΚΑΠ προσφέρει μια ισορροπημένη και εκσυγχρονισμένη πολιτική που προστατεύει τα εισοδήματα, επιβραβεύει την περιβαλλοντική διαχείριση, στηρίζει την ανανέωση των γενεών και ενισχύει την ανθεκτικότητα των αγροτικών κοινοτήτων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

4. Θα παραμείνει η σημερινή δομή των δύο πυλώνων της ΚΑΠ;

Το νέο ΠΔΠ αποσκοπεί στην επίτευξη καλύτερης σχέσης ποιότητας/τιμής, στην αύξηση των συνεργιών και στην απλούστευση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Τα εθνικά και περιφερειακά σχέδια εταιρικής σχέσης συγκεντρώνουν τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ σε ένα εναρμονισμένο πλαίσιο με επίκεντρο την ΚΑΠ.

Για την ΚΑΠ, αυτό σημαίνει απομάκρυνση από τη δομή των δύο πυλώνων (που αποτελείται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ) και συγχώνευση των δύο υφιστάμενων ταμείων για τη διατήρηση ενός συνεκτικού συνόλου μέσων. Τα γνωστά εργαλεία της ΚΑΠ και από τους δύο πυλώνες παραμένουν στην εργαλειοθήκη που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη και οι γεωργοί. Αυτή η νέα δομή καταργεί τους περιορισμούς στις μεταφορές μεταξύ πυλώνων. Δεν υπάρχουν πλέον αλληλεπικαλύψεις και διαφορετικοί όροι χρηματοδότησης για μέτρα που επιδιώκουν τους ίδιους και περισσότερους στόχους.

Οι γεωργοί θα συνεχίσουν να επωφελούνται από τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο του δεύτερου πυλώνα της τρέχουσας ΚΑΠ, ο οποίος ενσωματώνεται σε ένα ενιαίο χρηματοδοτικό μέσο. Αυτό θα συμβάλει επίσης στη μείωση του διοικητικού φόρτου.

5. Ποιο θα είναι το όφελος του νέου ταμείου;

Η ενσωμάτωση της ΚΑΠ στα εθνικά και περιφερειακά σχέδια εταιρικής σχέσης θα δημιουργήσει μεγαλύτερες συνέργειες και πιο αποτελεσματικά μέτρα, όπου χρειάζεται, διασφαλίζοντας παράλληλα την προβλεψιμότητα της εισοδηματικής στήριξης για τους γεωργούς.

Αυτό θα επιτρέπει μια πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική προσέγγιση για τη στήριξη των γεωργών και των αγροτικών περιοχών. Ειδικότερα, οι νέοι γεωργοί θα επωφελη-

θούν από αυτό, καθώς θα λάβουν στήριξη μέσω της ΚΑΠ και θα επωφεληθούν επίσης από μεταρρυθμίσεις και μέσα που καθιστούν τις αγροτικές περιοχές πιο ελκυστικές. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, βελτιωμένη συνδεσιμότητα, βασικές υπηρεσίες και εκπαίδευση, ή φορολογία και πρόσβαση σε μεταρρυθμίσεις στον τομέα της γης.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι τα σχέδια ανταποκρίνονται στις εθνικές ανάγκες, μεταξύ άλλων για τη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές, μέσω ειδικών ανά χώρα συστάσεων της ΚΑΠ, διατηρώντας παράλληλα έναν οριοθετημένο προϋπολογισμό για τη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών ύψους τουλάχιστον 300 δισ. ευρώ, παρέχοντας ασφαλή και σταθερή βάση για τον τομέα.

6. Πώς θα επηρεάσει αυτό τους γεωργούς στην πράξη;

Η ΚΑΠ εξακολουθεί να διαθέτει περιορισμένο προϋπολογισμό για τη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών. Θα έχουν προβλεψιμότητα σχετικά με τα ποσά που συμπληρώνουν το εισόδημά τους, θα συμβάλλουν στη χρηματοδότηση γεωργικών επενδύσεων, θα ανταμείβουν τις υπηρεσίες οικοσυστήματος, θα στηρίζουν τη διαχείριση κινδύνων, θα συστήνουν νέους γεωργούς ή θα παρέχουν υπηρεσίες αντικατάστασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συμβάλλοντας έτσι στη διασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου.

Νέες ευκαιρίες για πρόσθετη χρηματοδότηση και συνέργειες για επενδύσεις εντός και εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ανταλλαγή γνώσεων και καινοτομία, ψηφιακές λύσεις, νέες πληρωμές για τη μετάβαση προς πιο ανθεκτικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, διαχείριση κινδύνων και πρόσβαση σε χρηματοδότηση θα ενισχύσουν τη συνολική ανταγωνιστικότητα, ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

7. Πώς θα επικεντρωθεί η στήριξη προς τους γεωργούς σε εκείνους που τη χρειάζονται περισσότερο;

Η ΚΑΠ μετά το 2027 προτείνει μια πιο στοχευμένη προσέγγιση για τις στρεμματικές ενισχύσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις μοναδικές οικονομικές συνθήκες συγκεκριμένων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εδαφών.

Η πρόταση θεσπίζει μέτρα για την αντιμετώπιση της ανακατανομής της εισοδηματικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής ανώτατου ορίου στη στήριξη των μεγαλύτερων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της εφαρμογής υποχρεωτικής σταδιακής μείωσης. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι η στήριξη απευθύνεται σε όσους τη χρειάζονται περισσότερο -μικρές και οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, νέοι γεωργοί, γεωργικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς- προωθώντας τη δικαιοσύνη και την αποτελεσματικότητα.

Τα κράτη μέλη θα έχουν επίσης ευελιξία στον σχεδιασμό στοχευμένων καθεστώτων εισοδηματικής στήριξης, τα οποία θα καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες των γεωργών τους -συμπεριλαμβανομένων των νέων γεωργών, των γυναικών, των γεωργών που συνδυάζουν την παραγωγή καλλιεργείων και ζωικού κεφαλαίου- και των εδαφών.

Απλουστευμένη φθίνουσα στρεμματική ενίσχυση θα αντικαταστήσει το ισχύον πολύπλοκο σύστημα καθεστώτων ενισχύσεων

»

Οι μικρότερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις μπορούν να λάβουν ειδική στήριξη μέσω στρεμματικών ενισχύσεων, κατ' αποκοπή ποσών για μετάβαση ή επενδύσεις, ή συμπληρωματικών ενισχύσεων, για την προώθηση ενός ανταγωνιστικού και ανθεκτικού γεωργικού τομέα.

8. Πώς θα στηρίξει περαιτέρω η ΚΑΠ τους νέους γεωργούς μετά το 2027;

Η νέα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ΚΑΠ έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει μια νέα γενιά γεωργών να ριζώσει και να ευδοκιμήσει. Με διάφορα ειδικά εργαλεία και συνοδευτικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και στοχευμένη στήριξη, οι νέοι γεωργοί θα είναι καλύτερα εξοπλισμένοι για τη δημιουργία επιτυχημένων, καινοτόμων και βιώσιμων επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη να διαθέσουν τους αναγκαίους πόρους -ένας φιλόδοξος στόχος 6 % σε επίπεδο ΕΕ θα ανακινωθεί στη στρατηγική ανανέωσης των γενεών που θα ακολουθήσει το φθινόπωρο και θα καθοδηγείται από ειδικές συστάσεις της ΚΑΠ. Οι νέοι γεωργοί θα επωφεληθούν από στοχευμένη στήριξη, συμπεριλαμβανομένων στρεμματικών ενισχύσεων και μιας «εναρκτηρίας δέσμης» μέτρων προσαρμοσμένων στις ειδικές ανάγκες τους, η οποία θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και στην προώθηση ενός πιο δυναμικού και ποικιλόμορφου γεωργικού τομέα.

Η ΚΑΠ θα παρέχει επίσης στους νέους γεωργούς πρόββαση σε κατάρτιση, καθοδήγη-

ση και άλλες μορφές στήριξης, όπως γνώσεις, συμβουλές και ανάπτυξη δεξιοτήτων, και θα συνεργάζεται με εθνικές μεταρρυθμίσεις και μέτρα για τη στήριξη της επιτυχίας τους, διασφαλίζοντας ότι διαθέτουν τα εργαλεία και την εμπειρογνωσία που απαιτούνται για να ευδοκιμήσουν.

Οι επιλέξιμες επενδύσεις θα επωφεληθούν έως και από το 85 % της συγχρηματοδότησης της ΕΕ, ποσοστό υψηλότερο που αποτελεί σαφές μήνυμα προτεραιότητας της ΕΕ.

Στόχος είναι να καταστεί η γεωργία πιο προσιτή, ελκυστική και βιώσιμη για την επόμενη γενιά.

9. Πώς αντιμετωπίζει η νέα πρόταση για την ΚΑΠ το ζήτημα της εξωτερικής σύγκλισης; Ποια μέτρα εφαρμόζονται για τη μείωση των ανισοτήτων στις άμεσες ενισχύσεις ανά εκτάριο μεταξύ των κρατών μελών;

Ο μηχανισμός εξωτερικής σύγκλισης στην τρέχουσα ΚΑΠ αναδιανέμει κονδύλια μεταξύ των κρατών μελών για τη μείωση των ανισοτήτων στις άμεσες ενισχύσεις. Τα κράτη μέλη που λαμβάνουν κάτω από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ αυξάνονται και τα κράτη μέλη που λαμβάνουν πάνω από το 90% συμβάλλουν στην ανακατανομή.

Ωστόσο, στο πλαίσιο του νέου ΠΔΠ, αυτή η αναδιανεμητική λειτουργία δεν είναι πλέον αναγκαία στο πλαίσιο της ΚΑΠ, καθώς λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό των συνολικών κονδυλίων του εθνικού και περιφε-

ΚΑΠ

2028-2035

ρειακού σχεδίου εταιρικής σχέσης ανά κράτος μέλος. Συγκεκριμένα, παρέχεται πριμοδότηση στα κράτη μέλη με επίπεδα άμεσων ενισχύσεων κάτω του μέσου όρου ανά εκτάριο.

Επιπλέον, η ΚΑΠ μετά το 2027 καθορίζει ένα συγκεκριμένο εύρος (ελάχιστο/μέγιστο ποσό ανά εκτάριο) για τη φθίνουσα εισοδηματική στήριξη με βάση την έκταση, καθιστώντας την πιο ομοιόμορφη μεταξύ των κρατών μελών και δημιουργώντας μεγαλύτερη δικαιοσύνη κατά την εφαρμογή και τα αποτελέσματά της.

Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει στα κράτη μέλη να διαφοροποιούν τις ενισχύσεις με βάση τις εισοδηματικές ανάγκες, παρέχοντας παράλληλα ένα συνολικό όριο στο ποσό που μπορεί να διατεθεί για τη βασική εισοδηματική στήριξη, ενθαρρύνοντας τα κράτη μέλη να διοχετεύουν τη στήριξη σε άλλα μέσα της ΚΑΠ, όπως οι γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις ή οι γεωργικές επενδύσεις.

10. Τι συμβαίνει με τους περιβαλλοντικούς στόχους της ΚΑΠ;

Η ΚΑΠ μετά το 2027 αναγνωρίζει πλήρως τον κρίριο ρόλο που διαδραματίζει η γεωργία στην προστασία και τη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Η πρόταση περιλαμβάνει ισχυρούς μηχανισμούς υλοποίησης των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένης μιας νέας διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για όλους τους γεωργούς -απαιτήσεις για τη λήψη εισοδηματικής στήριξης- με απλουστευμένα και προσαρμοσμένα κίνητρα για την υιοθέτηση πρακτικών που είναι επωφελείς για τη δράση για το κλίμα, τη διαχείριση των υδάτων, την υγεία του εδάφους, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων και την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

Αντί να επιβάλλουν «ενιαίες» περιοριστικές προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν μέτρα κατάλληλα για το τοπικό περιβάλλον και τις συνθήκες τους, με γνώμονα τις συστάσεις της Επιτροπής, διασφαλίζοντας έτσι την επίτευξη των κοινών δράσεων, συγχρηματοδοτούμενων από τα κράτη μέλη.

Βιωσιμότητα

Μια νέα ενίσχυση μετάβασης, ύψους έως 200.000 ευρώ, θα στηρίξει περαιτέρω τη μετάβαση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε πιο βιώσιμα μοντέλα.

Ανάπτυξη

Όλα τα υφιστάμενα εργαλεία αγροτικής ανάπτυξης θα διατηρηθούν και θα ενισχυθούν, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος LEADER.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να κατευθύνει την περιβαλλοντική φιλοδοξία της ΚΑΠ μέσω συστάσεων ανά χώρα, έγκρισης εθνικών σχεδίων και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη και οι γεωργοί τηρούν υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα, ενώ παράλ-

λφα θα παρέχεται ευελιξία και προσαρμοστικότητα ως απάντηση στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

11. Θα συνεχίσει η ΚΑΠ να στηρίζει τις αγροτικές περιοχές;

Η ΚΑΠ αναγνωρίζει τον ζωτικό ρόλο των δυναμικών αγροτικών περιοχών και κοινοτήτων στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την εδαφική συνοχή της ΕΕ.

Στο πλαίσιο των σχεδίων, η χρηματοδότηση θα διοχετευθεί σε πρωτοβουλίες που αντιμετωπίζουν τις εδαφικές ανισότητες και την ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών.

Ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ των πολιτικών θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων στις αγροτικές περιοχές. Αυτό περιλαμβάνει την αύξηση της πρόσβασης σε υπηρεσίες, τη βελτίωση της συνδεσιμότητας και των ψηφιακών εργαλείων, την απελευθέρωση της καινοτομίας και των επιχειρηματικών ευκαιριών. Στόχος είναι η δημιουργία ισχυρών, δυναμικών και καλύτερα συνδεδεμένων αγροτικών κοινοτήτων που στηρίζουν τη συνολική επιτυχία της ΕΕ.

Η ΚΑΠ θα δημιουργήσει συνέργειες με άλλους τομείς πολιτικής με πιο ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την αγροτική ανάπτυξη, αξιοποιώντας επιτυχημένα εργαλεία όπως το LEADER για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την παροχή πρόσβασης σε ευρύτερο φάσμα ευκαιριών χρηματοδότησης και εμπειρογνωσίας.

12. Πώς θα καταστεί διαθέσιμη η καινοτομία στον γεωργικό τομέα;

Η καινοτομία, η έρευνα και η πρόβαση σε γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες παραμένουν στο επίκεντρο της προσέγγισής μας.

Η πρόσβαση στη γνώση, η ανάπτυξη της καινοτομίας και η επιτάχυνση της ψηφιακής μετάβασης είναι απαραίτητες για να μπορέσει ο γεωργικός τομέας να ευδοκιμήσει.

Αυτό περιλαμβάνει την ενίσχυση των συστημάτων γεωργικής γνώσης και καινοτομίας και την παροχή πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, στοχευμένη κατάρτιση και ψηφιακές λύσεις.

Η πρόταση διατηρεί επιτυχημένα εργαλεία, όπως έργα συνεργασίας για την καινοτομία (στο πλαίσιο της ΕΣΚ-AGRI), και προσφέρει ευκαιρίες απλούστευσης και συνεργειών με άλλα μέσα της ΕΕ.

Η ΚΑΠ θα λειτουργήσει σε συνδυασμό με άλλες πολιτικές της ΕΕ, όπως πρωτοβουλίες επαγγελματικής κατάρτισης και ψηφιοποίησης, για την προώθηση των τεχνολογικών εξελίξεων και των ευκαιριών διά βίου μάθησης για τους γεωργούς και τους εργαζομένους σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ιδίως τους νέους γεωργούς, με σκοπό τη δημιουργία μιας πιο καινοτόμου και ανθεκτικής γεωργικής κοινότητας.

Ο γεωργικός τομέας θα μπορεί επίσης να επωφελείται από άλλα ταμεία, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας ή το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα.

Η καινοτομία θα υποστηριχθεί με συνδυασμό επιλογών χρηματοδότησης. Οι επενδύσεις σε εταιρείες γεωργικής τεχνολογίας και βιοτεχνολογίας θα βοηθήσουν τον τομέα να αναπτυχθεί. Αυτό θα παράσχει στις μικρές και

μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις την οικονομική στήριξη που χρειάζονται για να επενδύσουν, να εκσυγχρονίσουν και να υιοθετήσουν νέες, καινοτόμες μεθόδους.

13. Πώς θα απλουστεύσει η πρόταση την ΚΑΠ για τους γεωργούς και τα κράτη μέλη;

Οι προτάσεις μας αποσκοπούν στον εξορθολογισμό της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΑΠ), καθιστώντας ευκολότερη την εφαρμογή της, πιο ευέλικτη και καλύτερα προσαρμοσμένη στις ανάγκες των γεωργών και των κρατών μελών.

Ένα απλούστερο σύστημα: η συγχώνευση των δύο υφιστάμενων ταμείων, του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, θα εξαλείψει τις δυσκαμψίες και θα καταστήσει δυνατή την πιο ευέλικτη στήριξη των γεωργών και των αγροτικών περιοχών. Θα απλουστεύσει επίσης την υλοποίηση και τον προγραμματισμό των μέτρων για την εθνική διοίκηση.

Χάρη σε μια εδαφική προσέγγιση, ιδίως όσον αφορά τα περιβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, τα κράτη μέλη έχουν μεγαλύτερη ελευθερία να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εργαλεία στήριξης προσαρμοσμένα στις ειδικές περιφερειακές και τομεακές ανάγκες τους.

Οι απλουστευμένες διαδικασίες διευκολύνουν την πρόσβαση στη στήριξη, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης χρήσης κατ' αποκοπή ενισχύσεων, στοχευμένων συμπληρωματικών ενισχύσεων για νέους ή μικροκαλλιεργτές και μίας ενιαίας φθίνουσας στρεμματικής ενίσχυσης.

Οι απαιτήσεις είναι πλέον πιο ευθυγραμμισμένες μεταξύ των διαφόρων τομέων χρηματοδότησης, γεγονός που καθιστά απλούστερη την πρόσβαση των γεωργών στη στήριξη και τον συνδυασμό της με άλλες πολιτικές, όπως η παραγωγή ενέργειας, η διαχείριση των υδάτων ή η ανάπτυξη δεξιοτήτων.

14. Πώς θα βοηθήσει αυτή η προτεινόμενη ΚΑΠ τους γεωργούς να γίνουν πιο ανθεκτικοί σε κρίσεις και μελλοντικές προκλήσεις;

Η ΚΑΠ μετά το 2027 παρέχει ισχυρή προστασία στους γεωργούς, βοηθώντας τους να διαχειριστούν τους κινδύνους και να παραμείνουν σταθεροί απέναντι στην κλιματική αλλαγή και την παγκόσμια αβεβαιότητα.

Αυτό που ήταν προηγούμενος γνωστό ως γεωργικό αποθεματικό θα ενισχυθεί τώρα με ένα εγγυημένο ταμείο ύψους 6,3 δισ. ευρώ. Αυτό το δίχτυ ασφαλείας για την ενότητα θα βοηθήσει τους γεωργούς να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις των διαταραχών της αγοράς. Το ποσό αυτό είναι οριοθετημένο και προορίζεται μόνο για τους γεωργούς.

Οι προτάσεις της ΚΑΠ ενθαρρύνουν επίσης την υιοθέτηση εργαλείων διαχείρισης κινδύνων. Επικεντρώνονται στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας στον γεωργικό εκμεταλλεύσεις, με στοχευμένη στήριξη για να βοηθήσουν τους γεωργούς να προσαρμοστούν, να διαφοροποιηθούν και να μειώσουν την έκθεσή τους σε κλυδωνισμούς. Οι γεωργοί θα είναι επίσης επιλέξιμοι για ενισχύσεις λόγω κρίσης στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών σχεδίων εταιρικής σχέσης για την κάλυψη ζημιών από φυσικές καταστροφές ή ακραία καιρικά φαινόμενα.

15. Πώς προτίθεται η Επιτροπή να προστατεύσει τους γεωργούς από την αυξημένη πίεση λόγω γεωπολιτικών και εμπορικών διαφορών;

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τους γεωργούς που αντιμετωπίζουν πιέσεις και ανισορροπίες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκαλούνται από διαταραχές του εμπορίου.

Προτάθηκε ένα νέο ενιαίο δίκτυ ασφαλείας για να βοηθηθούν οι γεωργοί να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις των διαταραχών της αγοράς, ύψους 6,3 δισ. ευρώ. Αυτό ουσιαστικά διπλασιάζει το τρέχον γεωργικό αποθεματικό.

Το αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή άμεσης, στοχευμένης στήριξης στους γεωργούς που πλήττονται από εμπορικές διαφορές ή οποιονδήποτε άλλο κλυδωνισμό της αγοράς, βοηθώντας τους να παραμείνουν ανταγωνιστικοί και ανθεκτικοί σε αυτές τις γεωπολιτικές αβεβαιότητες.

16. Πώς συνάδει η προτεινόμενη ΚΑΠ με το όραμα για τη γεωργία και τα τρόφιμα;

Η πρόταση επιβεβαιώνει τη σημασία της γεωργίας και των τροφίμων στον προϋπολογισμό της ΕΕ και εξασφαλίζει έναν προϋπολογισμό για την ΚΑΠ με περιορισμένους πόρους, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι Ευρωπαίοι γεωργοί μπορούν να ευδοκιμήσουν και να παράγουν τρόφιμα υψηλής ποιότητας.

Η πρόταση επιτυγχάνει τους στόχους του οράματος στοχεύοντας στην εισοδηματική στήριξη των γεωργών που έχουν ανάγκη και θεσπίζοντας κίνητρα για δράσεις για το κλίμα και το περιβάλλον, ανταμείβοντας τους γεωργούς που εργάζονται με τη φύση και προωθώντας βιώσιμες γεωργικές πρακτικές.

Η προτεινόμενη ΚΑΠ υλοποιεί το όραμα με την απλούστευση των κανόνων, την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στα κράτη μέλη και την παροχή ευρύτερου φάσματος στήριξης.

Αυτό σημαίνει ότι οι γεωργοί θα λάβουν στήριξη καλύτερα προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους και ευκολότερη πρόσβαση.

17. Πώς θα μοιάζει η διακυβέρνηση της ΚΑΠ μετά το 2027;

Το μοντέλο διακυβέρνησης θα είναι παρόμοιο με τα τρέχοντα στρατηγικά σχέδια της ΚΑΠ. Η Επιτροπή θα εκδώσει συστάσεις προς τα κράτη μέλη με βάση κοινούς στόχους και τομείς προτεραιότητας για την καθοδήγηση της διαδικασίας. Στη συνέχεια, σε αυτή τη βάση, τα κράτη μέλη θα εργαστούν για τα σχέδιά τους και η Επιτροπή θα έχει την τελική επισκόπηση για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και κοινής συμβολής στην επίτευξη των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ.

Η ΚΑΠ θα προγραμματιστεί μαζί με άλλες πολιτικές. Η αρχή της εταιρικής σχέσης θα βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της προσέγγισης, με την κατάρτιση εθνικών σχεδίων σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των γεωργών και των αγροτικών εταιρών.

Η καινοτομία, η έρευνα και η πρόσβαση σε γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες παραμένουν στο επίκεντρο της προσέγγισης της νέας ΚΑΠ 2028-2035.

Ο γεωργικός τομέας θα μπορεί επίσης να επωφελείται από άλλα ταμεία, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας ή το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα

18. Πώς ζητήθηκε η γνώμη των γεωργών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών κατά την ανάπτυξη της πρότασης για την ΚΑΠ μετά το 2027;

Η Επιτροπή εφάρμοσε μια συνεργατική προσέγγιση για τη διαμόρφωση του επόμενου προϋπολογισμού της ΕΕ.

Συμμετείχαν ενδιαφερόμενα μέρη, πολίτες και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ μέσω διαφόρων διαύλων, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων διαβουλεύσεων, μιας πλατφόρμας συμμετοχής των πολιτών και μιας ομάδας πολιτών.

Η Επιτροπή διεξήγαγε συνεχή διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την τελευταία διετία, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών εργαστηρίων, στρατηγικού διαλόγου για το μέλλον της γεωργίας της ΕΕ και διάσκεψης οράματος στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 6.500 συμμετέχοντες για να συζητήσουν το μέλλον της γεωργίας και των τροφίμων στην ΕΕ.

Στη διαδικασία διαβούλευσης συμμετείχαν επίσης βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γεωργίας και Τροφίμων (EBAF) και η ομάδα διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών για την ΚΑΠ, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι απόψεις και η εμπειρογνώση τους ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαμόρφωση της μελλοντικής πρότασης για την ΚΑΠ.

19. Ποιες αλλαγές προτείνονται στον κανονισμό για την Κοινή Οργάνωση των Αγορών;

Πρόκειται για μια πολύ στοχευμένη επανεξέταση του κανονισμού ΚΟΑ με μόνο προτεινόμενες αλλαγές που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων της αγοράς.

Οι αλλαγές περιλαμβάνουν αυξημένη στήριξη για συγκεκριμένους τομείς και την προστασία ορισμένων παραδοσιακών ονομασιών κρέατος, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης επισήμανσης της προέλευσης.

Θα εισαχθεί ένας νέος τομέας για τις πρωτεϊνούχες καλλιέργειες και τα υφιστάμενα μέτρα τομεακής στήριξης θα εξορθολογιστούν και θα συνδυαστούν για μεγαλύτερο αντίκτυπο.

Όσον αφορά τα προγράμματα για τα σχολεία, τα κράτη μέλη θα κληθούν επίσης να δώσουν προτεραιότητα στην παραγωγή της ΕΕ.

Οι νέοι κανόνες θα βελτιώσουν επίσης την ετοιμότητα της ΕΕ για μελλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας αποθεμάτων τροφίμων.

20. Πότε θα τεθεί σε ισχύ η προτεινόμενη ΚΑΠ;

Εν αναμονή της έγκρισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, οι προτάσεις για το ΠΔΠ αναμένεται να τεθούν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2028. Θα ισχύουν για περίοδο 7 ετών, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2034.